

CONSPECTUS SIGLORUM

- A** Marcianus gr. 447 saec. IX ex., ca. 900
C Parisinus gr. 841 saec. XV ex.
E Laurentianus pl. LX 2 ca. 1494
B Laurentianus pl. LX 1 saec. XV ex.
D Parisinus gr. 3056 ca. 1492
Y editio epitomata ex A ca. ab 960 ad 1175
β ms. Vaticanus deperditus, Laurentiani LX 2 et Parisini 841 antigraph.

Sigla sic instruuntur

- C^m habet C in margine
E^m habet E in margine
< > addendum
{ } delendum

NOTAE

add.	addidit	lac.	lacunam
ca.	circa	leg.	legebatur
cens.	censuit	litt.	littera
cf.	confer	om.	omisit, omisso, omissis
ci.	coniecit, coniecerunt	p.	pagina
cod.	codex	prob.	probavit
codd.	codices	rec.	recentior
coll.	collatio, collatis	rell.	reliqui
corr.	correxit	rest.	restituit
def.	defendit	s.	sub
del.	delevit	scr.	scripsit
ed.	editor	s. l.	supra lineam
edd.	editores	suppl.	supplevit
fort.	fortasse	susp.	susplicatur
i. m.	in margine	trans.	transposuit
l	linea		

NOMINA COARTATA EDITORUM

Mus(uro)
Casaub(on)
Schw(eigähuser)
Di(ndorf)
Mei(neke)
Kai(bel)
Pors(on)
Desr(oussaux)
Gul(ick)
Ol(son)

93. διαφέρειν δέ φησι Χρύσιππος (SVF III 86, fr. 353)
δοῦλον οἰκέτου γράφων ἐν δευτέρῳ περὶ ὁμοιοῦσας διὰ τὸ
τοὺς ἀπελευθέρους μὲν δούλους ἔτι εἶναι, οἰκέτας δὲ τοὺς μὴ
τῆς κτήσεως ἀφειμένους. "ὁ γὰρ οἰκέτης, φησί, δοῦλός ἐστι c
5 κτήσει κατατεταγμένος." καλοῦνται δ' οἱ δοῦλοι, ὡς μὲν
Κλείταρχος φησιν ἐν ταῖς Γλώσσαις, **ἄζοι** καὶ **θεράποντες** καὶ
ἀκόλουθοι καὶ **διάκονοι** καὶ **ὑπηρέται**, ἔτι δ' **ἐπάμονες** καὶ
λάτρεις. Ἀμερίας (p. 13 Hoffmann) δὲ **ἐρκίτας** φησὶ καλεῖσθαι
τοὺς κατὰ τοὺς **ἀγρούς οἰκέτας**. Ἑρμων δὲ ἐν Κρητικαῖς
10 Γλώτταις **μνώτας** τοὺς **εὐγενεῖς οἰκέτας**, Σέλευκος (FHG fr.
36) δ' **ἄζους** τὰς **θεραπείας** καὶ τοὺς **θεράποντας**,
ἀποφράσην δὲ τὴν **δούλην** καὶ **βολίζην**, **σίνδρωνα** δὲ τὸν
δουλέκδουλον, **ἀμφίπολον** δὲ τὴν περὶ τὴν **δέσποιναν**
θεράπαιναν, **πρόπολον** δὲ τὴν **προπορευομένην**. d
15 Πρόξενος δ' ἐν δευτέρῳ Λακωνικῆς πολιτείας (FGrHist 703 F
5) ἐπικαλεῖσθαι φησιν **χαλκίδας** παρὰ Λακεδαιμονίοις τὰς
θεραπείας. Ἴων δ' ὁ Χῖος ἐν Λαέρτη (fr. 14 Sn.-K.) τὸν
οἰκέτην ἐπὶ δούλου τέθεικεν εἰπῶν·
ἴθι μοι, δόμον, οἰκέτα, κλεῖσον ὑπόπτερος,
20 μὴ τις ἔλθῃ βροτῶν.
Ἀχαιοὺς δ' ἐν Ὀμφάλῃ (fr. 32 Sn.-K.) περὶ τοῦ Σατύρου λέγων
φησὶν·
ὡς εὐδουλος, ὡς εὐοικὸς ἦν,
ἰδίως λέγων ὡς χρηστὸς ἔς τοὺς δούλους ἐστὶ καὶ τοὺς
25 οἰκέτας. ὅτι δὲ οἰκέτης ἐστὶν ὁ κατὰ τὴν οἰκίαν διατρίβων κἂν e
ἐλεύθερος ἢ κοινόν.

5 κτήσει : ἐν κτήσει frustra Schw et Mei || 5 κτήσει κατατ. **A** : κατατ. κτήσει **CEBD**
|| 5 nomina servilia hinc sumpsit Eust. 954,42 ex epitome || 7 δ' ἐπάμονες corr.
Hemsterhusius et rest. Valckenar. in *Animad.* ad Ammon. p. 100, cf. Hesych. ε
4173 L. ἐπάμονες· ἀκόλουθοι; sic edd. pl. : δὲ πάλμονες codd. (=παλάμονας
frustra Schw, coll. *Et. Magn.* 647,43 Παλαμναῖος, Hesych. π 148 L. παλαμήσας·
ἐργάσας et *Suda* Π 47 παλαμωμένων· χερσὶν ἐργαζομένων) || 8 λάτρεις : λάτρεις
CEBD et Eust. 954,42 || 10 Γλώτταις codd. et edd. pl. : Γλώσσαις **B** et Di, Mei ||
10 μνώτας Di, Mei coll. Socraticis *FHG* IV 399 ap. Ath. 263f, Poll. III 83,
Hesych. μ 1522 L. μνώα et μ 1517 L. μνοῖα : μνώτας **A** et Schw : μνώτας **C**
et Eust. 1031,6 et Kai, Gul, Ol || 10 εὐγενεῖς codd. : ἐγγενεῖς Eust. 1024,37 || 12
ἀποφράσην codd. : ἀποφράτην Eust. 1090,57 (non **C**), fort. coll. Hesych. α 6767
L. ἀπόφρασις· ἡ ἑταίρα || 19 ἴθι μοι corr. Wagner et edd. pl. : ἴοι μοι **A**, om. **C** :
οἴμοι Schw, Di, Mei || 23 fort. ὡς εὐοικέτης cens. Kai

Principali edizioni e traduzioni reperibili in dipartimento:

Desrousseaux 1956 = A. M. D., *Athénée de Naucratis. Les Deipnosophistes. Livres I et II*, Paris 1956

Dindorf 1827 = W. D., *Atheanaeus*, I-III, Lipsiae 1827

Gulick 1927 = C. B. G., *Athenaeus. The Deipnosophists*, I-VII, Cambridge 1927-1941

Kaibel 1887 = G. K., *Athenaei Naucraticae Deipnosofistarum libri XV*, I-III, Lipsiae 1887-1890

Meineke 1858 = A. M., *Athenaei Deipnosophistas*, I-III, Lipsiae 1858-1859

Meineke 1867 = A. M., *Analecta Critica ad Athenaei Deipnosophistas*, Lipsiae 1867

Olson 2006 = S.D. O., *Athenaeus: The Learned Banqueters*, I-VIII, Cambridge 2006-2012

Peppink 1937 = S.P. P., *Athenaei Dipnosophistarum Epitome*, I/II, Lugduni Batavorum 1937-1939

Rodríguez Noriega 1998 = L. R.N.G., *Ateneo. Banquete de los eruditos*. Traducción y notas de Lucía R.-N. Guillén, I-IV (II. I-X), Madrid 1998-2006

Schweigähuser 1801a = I. S., *Athenaei Naucraticae Deipnosophistarum libri quindecim*, I-V, Argentorati 1801-1805

Schweigähuser 1801b = I. S., *Animadversiones in Athenaei Deipnosophistas*, I-IX, Argentorati 1801-1807

AA.VV., *Ateneo* 2001 = AA.VV., *Ateneo. I Deipnosofisti. I dotti a banchetto*. Prima traduzione italiana commentata su progetto di Luciano Canfora, Roma 2001

A proposito del libro VI (263-275), quindi di quanto trattato durante il *referate*:

Paradiso 1990 = A. P., *Ateneo, Schiavi e servi*, con una nota di Luciano Canfora, Palermo 1990

Wilkins-Braund 2000 = J. W.-D. B., *Athenaeus and his World*, Exeter 2000